«Ένας Τουρίστας ανακαλύ**π**τει την ιστορία των Χανίων μέσα α**π**ό μνημεία»

A mini tourist guide
by the students of the 7th high school of Chania
2015

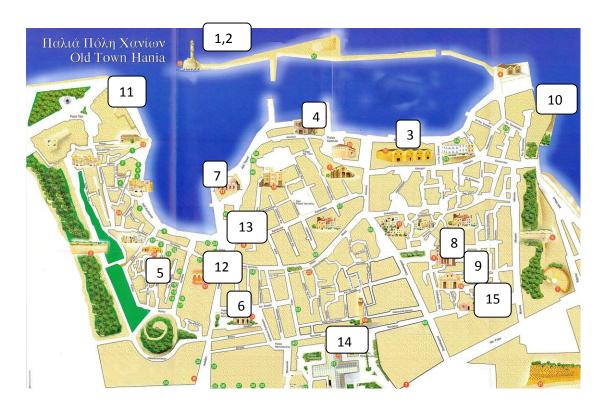
Αποτελεί ιδιαίτερη χαρά η παρουσίαση της εργασίας των μαθητών που συμμετείχαν τη φετινή χρονιά στην περιβαλλοντική ομάδα του σχολείου μας.

Θεωρούμε ότι στη σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη κοινωνία εργασίες τέτοιου είδους αποτελούν ισχυρές αντιστάσεις, καθώς η γνώση της ιστορικής παράδοσης και της ιστορικής συνέχειας αποτελούν αντίδοτο απέναντι σε κάθε προσπάθεια ομογενοποίησης.

Στόχος του προγράμματός μας ήταν να γνωρίσουν οι μαθητές μας την παλιά πόλη των Χανίων μέσα από την εξέλιξή της στο χρόνο, όπως αυτή αποτυπώνεται στα ιστορικά μνημεία. Ελπίζουμε μέσα από τις εκπαιδευτικές επισκέψεις και τις δραστηριότητες της ομάδας να ενεργοποιήσαμε το ενδιαφέρον τους για την ιστορία του τόπου μας και να καλλιεργήσαμε -έστω και στο ελάχιστο- την ιδέα ότι το λίκνο κάθε πολιτισμού παραμένει η Παιδεία.

Θα θέλαμε να συγχαρούμε όλους τους μαθητές μας για την αξιόλογη προσπάθεια συλλογής πληροφοριών και μετάφρασής τους στα Αγγλικά, καθώς και για την ενθουσιώδη συμμετοχή τους στις εκπαιδευτικές επισκέψεις τόσο στην παλιά πόλη των Χανίων όσο και στο κάστρο της Μονεμβασιάς στη Λακωνία.

Οι υπεύθυνες καθηγήτριες Καλλέργη Αλεξάνδρα Πανάγου Δάφνη

- 1. Ο ΦΑΡΟΣ
- 2. TO ENETIKO AIMANI
- 3. ΝΕΩΡΙΑ
- 4. ΑΡΣΕΝΑΛΙ
- 5. ΕΒΡΑΪΚΗ ΣΥΝΑΓΩΓΗ
- 6. TPIMAPTYPH
- 7. ΓΙΑΛΙ ΤΖΑΜΙΣΙ
- 8. ΑΓΙΟΣ ΡΟΚΚΟΣ
- 9. ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΛΑΝΤΖΙΑΣ
- 10. ΚΟΥΜ-ΚΑΠΙ
- 11. ΦΡΟΥΡΙΟ ΦΙΡΚΑΣ
- 12. ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
- 13. ΤΟ ΣΑΝΤΡΙΒΑΝΙ
- 14. Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ
- 15. OI AΓΙΟΙ ANAPΓΥΡΟΙ

1. Ο ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΟΣ ΦΑΡΟΣ

Ο ΦΑΡΟΣ

Περίπου στα 1595 -1601 κατασκευάστηκε από τους Ενετούς ένας Φάρος, θεμελιωμένος στο φυσικό βράχο, που λειτούργησε ως πυρσός ανοιχτής φλόγας (φρυκτωρία) κι αναφέρεται ως «φανάρι» σε σχεδιάγραμμα κάτοψης της πόλεως των Χανίων του 1689 του V. Coronelli. Ο πύργος αποτελείται από τρία τμήματα διαφορετικής διατομής: το τμήμα της βάσης είναι οκτάγωνο, το μεσαίο τμήμα είναι δεκαεξάγωνο και το τρίτο κυκλικό. Κατά την Αιγυπτιακή κατοχή (1830-40), όταν η Κρήτη παραχωρήθηκε στον αντιβασιλέα της Αιγύπτου Μεχμέτ Αλή, ο φάρος αναστηλώθηκε - πάνω στην Ενετική βάση του - και το 1839 λειτούργησε με την νέα για την εποχή τεχνολογία. Ο νέος Φάρος είναι διαφορετικός διότι θυμίζει περισσότερο μιναρέ γι αυτό και το μνημείο δεν κατατάσσεται σε κάποιον από τους τυποποιημένους πύργους των φάρων σε σχέση με την διατομή του. Είναι «φανός λιμένος» και αποτελείται μόνο από τον πύργο του Φάρου, χωρίς την κατοικία των φυλάκων όπως οι υπόλοιποι επιτηρούμενοι φάροι.

Το 1864 ο Φάρος λειτούργησε με φωτιστικό μηχάνημα «κατοπτρικό Δ΄ Τάξεως». Κατά το τέλος της τουρκικής κατοχής κατασκευάστηκε η σκάλα της ανατολικής πλευράς, στην είσοδο δηλαδή του πύργου του Φάρου. Το περιμετρικό συμπαγές πέτρινο στηθαίο, το οκταγωνικό φυλάκιο με το μικρό τρούλο είναι νεότερες κατασκευές. Έχουν επίσης δημιουργηθεί αγωγοί μέσω των οποίων διέρχεται θαλάσσιο νερό κάτω από την επιφάνεια της βάσης του Φάρου.Ο Φάρος, έχει ύψος 21 μ., με ύψος εστίας από την επιφάνεια της θάλασσας 26 μ. Το φως του φτάνει σε απόσταση 7 μιλίων. Είναι ένας από τους παλαιότερους φάρους στον κόσμο.

THE LIGHTHOUSE

The Lighthouse was built on a natural bedrock by the Venetians around 1595-1601. It functioned as an open flame light house (fryktoria) and it is referred to as a "beacon" in the city plan of Chania 1689 of V. Coronelli. The tower consists of three different cross-sections: the base is octagonal; the middle part is hexagon and the third round. During the Egyptian occupation (1830-40), when Crete was given as a token to the kind of Egypt Mechmet Ali, the lighthouse was restored – on the its Venetian base - and in 1839 it functioned with the new technology of its time. The new lighthouse is different because it is more reminiscent of a minaret which is why the monument is not classified as a standard lighthouse. It is a 'port lamp "and consists only of the light tower, without guard quarters as other supervised lighthouses.

In 1864 the lighthouse worked with the lighting machine "mirror D Order '. At the end of the Turkish occupation a staircase was constructed at the east side, at the entrance of the tower. The perimeters solid stone parapet, the octagonal outpost with small dome are newer additions. They have also created conduits through which sea water below the surface of the base of the lighthouse pass. The Lighthouse, has a height of 21 m. while the height from sea level is 26 m. The light reflects a distance of seven miles. It is one of the oldest lighthouses in the world.

Φραγκεδάκη Μαρία – Αποστολάκης Βασίλης

2. TO ENETIKO ΛΙΜΑΝΙ

TO ENETIKO AIMANI

Μεταξύ το 1320 και του 1356 κατασκευάσθηκε για πρώτη φορά το λιμάνι. Μετά από την επανάσταση του Αγίου Τίτου το 1363/64 το λιμάνι εγκαταλείπεται και χρησιμοποιείται εκείνο του Ηρακλείου, μια και του Ρεθύμνου είχε και αυτό ανάλογα προβλήματα. Επί Ενετοκρατίας, το 1551, γίνεται αναφορά για την εκβάθυνση της λεκάνης στο Χανιώτικο λιμάνι και η κατασκευή τοίχου με επάλξεις κατά μήκος του λιμενοβραχίονα, ο οποίος είναι θεμελιωμένος πάνω σε μια σειρά υφάλους που έκαναν το λιμάνι απροσπέλαστο στα πλοία.

Αλλά το 1645 η πόλη πέφτει στα χέρια των Τούρκων μετά από πολιορκία. Οι νέοι κατακτητές δεν έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την συντήρηση του Χανιώτικου λιμανιού, το οποίο αφέθηκε σε πλήρη εγκατάλειψη. Κατά τα χρόνια 1831 - 1841, η Κρήτη παραχωρήθηκε στον Αντιβασιλέα της Αιγύπτου Μεχμέτ Αλή ως αντάλλαγμα των υπηρεσιών που προσέφερε στο Σουλτάνο κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821 στην Κρήτη και την Πελοπόννησο. Τότε αναγνωρίζεται και η αξία του λιμανιού και το πόσο μπορεί να βοηθήσει στη βελτίωση της οικονομίας του τόπου. Λέγεται ότι ο Μεχμέτ Αλή έδωσε εντολή στον Μουσταφά Πασά να καθαρίσει τη λεκάνη του λιμανιού των Χανίων, να επισκευάσει το λιμενοβραχίονα και να κατασκευάσει το Φάρο. Η προσέγγιση βέβαια των μεγάλων πλοίων κατά το παρελθόν, γινόταν έξω από το λιμάνι. Οι επιβάτες και τα φορτία μεταφέρονταν με βάρκες στο χώρο μπροστά από το τέμενος Κιουτσούκ Χασάν, το γνωστό μας Γιαλί Τζαμισί.

THE VENETIAN PORT

The port was first built between 1320 and 1356. After the revolution of St. Titus in 1363 to 1364 the port was abandoned for Iraklion since Rethymno's port had similar problems. During Venetian time, in 1551, a proposal for the deepening of the Chania port is made with the construction of a wall with enforcements on the shore line reefs, as a result the port became inaccessible to ships.

But in 1645 the city was overtaken by Turkish rule. The new conquerors showed no particular interest in the maintenance of Chania's harbor, which was left in complete abandonment. During the years 1831 - 1841, Crete was passed on to the deputy governor of Egypt Mehmet Ali in exchange for services rendered to the Sultan during the Revolution of 1821 in Crete and the Peloponnese. Then the value of the port is recognized and how it can help improve the economy of the city. It is said that Mehmet Ali instructed Mustafa Pasha to clean the basin of the port of Chania, to repair the pier and build the lighthouse. Approach of large ships in the past, was done so outside the harbor. Passengers and cargo were transported by boats in the area in front of the mosque Kioutsouk Hasan, known as Yali Tzamisi.

3. ΤΑ ΝΕΩΡΙΑ

ΝΕΩΡΙΑ

Κατά την διάρκεια της Ενετικής Κυριαρχίας (1204-1669), η ανάγκη για πληρέστερη παρουσία του βενετσιάνικου στόλου στην Κρήτη, υποχρέωσε τη Βενετία να κατασκευάσει Νεώρια (arsenali), στα οποία επισκευάζονταν τα πλοία κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Το 1599 ολοκληρώθηκε η κατασκευή των 17 νεωρίων. Το 1607 αρχίζει η κατασκευή στο μυχό του λιμανιού πέντε ακόμη νεωρίων, τα οποία είναι γνωστά ως νεώρια του Moro. Από αυτά ολοκληρώθηκαν τα δύο.

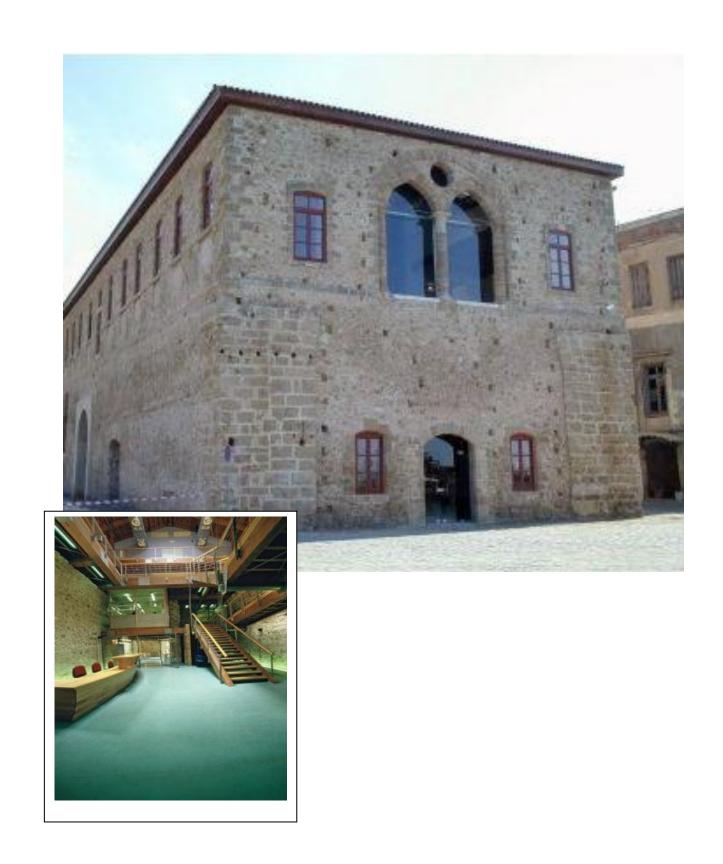
Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας η έλλειψη συντήρησης του λιμανιού οδήγησε στην χρήση των νεωρίων ως στρατιωτικές αποθήκες. Από το μεγάλο συγκρότημα των 17 νεωρίων κατεδαφίστηκαν τα εννέα. Σήμερα σώζεται μια ομάδα από 7 συνεχόμενους θόλους και ένα ακόμη δυτικότερα, το Μεγάλο Αρσενάλι καθώς και από το συγκρότημα του Μοτο σώζονται τα δύο, στον μυχό του λιμανιού, τα οποία είναι κλειστά και δεν λειτουργούν.

Στην αρχική τους μορφή τα νεώρια ήταν ανοικτά προς την πλευρά της θάλασσας, προκειμένου να είναι εφικτή η εισχώρηση των σκαφών. Ήταν θολοσκέπαστα και επικοινωνούσαν μεταξύ τους με τοξωτά ανοίγματα. Η είσοδος στα νεώρια γινόταν από δυο πύλες: μια στη νότια πλευρά και μια στην δυτική πλευρά. Τα νεώρια έχουν μήκος περίπου 500 μ., πλάτος 9 μ. και μέσο ύψος 10 μ.

NEORIA

During the Venetian domination (1204-1669), the need for fuller presence of the Venetian fleet in Crete, forced Venice to build Neoria, in which the ships were fixed during winter. In 1599 the construction of 17 Neoria was finished. In 1607 the construction of five more Neoria at the cove of the port begins. These Neoria are known as the Moro's Neoria. However only the two of the above five ones were completed. In the years of the Turkish conquest the lack of the port maintenance led to the use of the Neoria as military warehouses. Nine of the complex of the 17 Neoria were destroyed.

Nowadays, a group of 7 adjoining domes have been saved and one more in the west, the Big Arsenali. Only two Neoria from the Moro's complex have been saved at the cove of the port which are closed and out of use. The Neoria were built to be opened at the side of the sea so that the ships could slip in easily. They were domed and communicated with one another through arched openings. There were two gates one in the west and one in the south side of the Neoria. The Neoria's length is 500m., width 9m, and height 10m.

4. ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΑΡΣΕΝΑΛΙ

ΑΡΣΕΝΑΛΙ

Το «Μεγάλο Αρσενάλι» είναι το τελευταίο προς τα δυτικά κτίριο του συγκροτήματος των 17 νεωρίων. Η κατασκευή του κτιρίου άρχισε το 1585 από τον Γενικό Προβλεπτή Alvise Grimani. Το μεγάλο πάχος των τοίχων του, η απομόνωση του από τα άλλα νεώρια αλλά και οι δημόσιες λειτουργίες που στέγασε μεταξύ αυτών και το σχολείο της χριστιανικής κοινότητας, του προσδίδουν μια ιδιαιτερότητα που ίσως εξηγεί τον χαρακτηρισμό «Μεγάλο».

Το 1872, επί τουρκοκρατίας, προστέθηκε ένας ακόμη όροφος και τότε άρχισε μια καινούργια εποχή για το Μεγάλο Αρσενάλι. Από το 1892 φιλοξενούσε θεατρικές παραστάσεις στη μεγάλη αίθουσά του, ενώ χρησιμοποιήθηκε από το 1923 και ως δημόσιο νοσοκομείο από το 1923 αλλά και ως Δημαρχείο από το 1928 έως το 1941.

Σήμερα, από ασκεπές ερείπιο κάποτε, έχει μετατραπεί σε εντυπωσιακό χώρο εκδηλώσεων και εκθέσεων. Λειτουργεί ως Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΑΜ), φιλοξενώντας σημαντικές Ελληνικές και διεθνείς διοργανώσεις στους χώρους του, με ιδιαίτερη έμφαση - όπως είναι φυσικό - στην Αρχιτεκτονική.

ARSENALI

The "Big Arsenali" is the last building at the west side of the complex of the 17 Neoria. Its construction began in 1585 by the General Proveditor of Venice in Chania, Alvise Grimani. The thickness of the walls its isolation from the other Neoria as well as the public services that were housed there. Among them the school of the Christian community made it special, and may that explains its characterization as "Big".

In 1872, during the Turkish domination in Crete, one more floor was added, and then a new era started for the "Big Arsenali". From 1892, it accommodated theatrical performances in its big hall. It was also used as a public hospital in 1923 and as a town hall from 1928 to 1941.

Nowadays, the Big Arsenali has been converted from a roofless ruin into an impressive place for exhibitions and other cultural events. It is the Centre of the Mediterranean Architecture, offering hospitality to significant Greek and international conferences, with an emphasis on architecture.

Σκουνάκη Νεφέλη, Σεργάκη Κατερίνα, Δημητριάδη Αλεξάνδρα

5. Η ΕΒΡΑΪΚΗ ΣΥΝΑΓΩΓΗ

Η ΣΥΝΑΓΩΓΗ

Η συναγωγή Ετz Hayyim βρίσκεται στην παλιά πόλη των Χανίων, στην οδό Κονδυλάκη. Το κτήριο πιθανόν κτίστηκε ανάμεσα στα 1400 με 1500 και μάλλον ήταν ο καθολικός ναός της Αγίας Αικατερίνης. Γύρω στο 1535 με 1540 ο οθωμανικός στόλος βομβάρδισε τα Χανιά και ο ναός καταστράφηκε. Μετά το 1550 οι Ενετοί ανοικοδόμησαν τα βομβαρδισμένα ερείπια της πόλης με τη βοήθεια εβραίων που βοήθησαν εθελοντικά. Φαίνεται πως οι Ενετοί έδωσαν ως ανταπόδοση ή πούλησαν τη γκρεμισμένη εκκλησία στην εβραϊκή κοινότητα κι έτσι έγινε η συναγωγή, γύρω στα 1560.

Η Εβραϊκή Συναγωγή της πόλης των Χανίων εξυπηρετούσε την άλλοτε ακμάζουσα παροικία των ντόπιων Εβραίων. Οι Γερμανοί αιχμαλώτισαν σχεδόν όλους τους εβραίους των Χανίων με σκοπό να τους στείλουν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης του Άουσβιτς στην Γερμανία. Το πλοίο που τους μετέφερε, από την Κρήτη στην Αθήνα, βυθίστηκε στην διαδρομή.

Πολλά χρόνια μετά, στα μέσα της δεκαετίας του 1990, η εβραϊκή συναγωγή Etz Hayyim που γλίτωσε από τους βομβαρδισμούς, αναστυλώθηκε, και από τότε λειτουργεί στην πάροδο της οδού Κονδυλάκη

THE SYNAGOGUE

The Synagogue Etz Hayyim is located in the old town of Chania, at Kondilaki Street. The building was probably constructed between 1400 to 1500 and it was most likely the cathedral of Saint Aikaterini. Around 1535 to 1540 the Turkish fleet bombarded Chania and the temple was destroyed. After 1550 the Venetians reconstructed the bombarded ruins of the city with the help of Jews who helped voluntarily. It looks like the Venetians gave as a repayment or sold the ruined church to the Jews community and thus it became a synagogue at around 1560.

The Jewish synagogue of the town of Chania served the once prospered community of local Jews people. The Germans captured almost all the Jews of Chania with the purpose of sending them at the military camps of Aousvits in Germany. The ship that carried them, from Crete to Athens, sank on the way.

Many years later, in the middle of the 1990s, the Jewish synagogue Etz Hayyim that succumbed the bombing, was restored, and since then it has been operating in the byway of Kondilaki street.

6. TPIMAPTYPH

TPIMAPTYPH

Η Παναγία Τριμάρτυρη είναι πολιούχος της πόλης των Χανίων. Το κεντρικό της κλίτος είναι αφιερωμένο στα Εισόδια της Θεοτόκου και γιορτάζει στις 21 Νοεμβρίου. Το βόρειο κλίτος αφιερώνεται στον Άγιο Νικόλαο και το νότιο στους Τρεις Ιεράρχες. Αργότερα μετά από την κατάκτηση της πόλης από τους Τούρκους το 1645 ο ναός μετατράπηκε σε σαπωνοποιείο. Η επιχείρηση της σαπωνοποιίας από ότι φαίνεται ναυάγησε κι ο Μουσταφά Πασάς που ήταν τότε πρωθυπουργός παραχώρησε τον χώρο στους χριστιανούς για την ανέγερση νέου ναού. Ο θρύλος λέει ότι ο Μουσταφά πήρε αυτή την απόφαση όταν με τη βοήθεια της Παναγίας, το παιδί του που είχε πέσει σε παρακείμενο πηγάδι σώθηκε.

Η ανέγερση του ναού ολοκληρώθηκε το 1860, παίρνοντας τη μορφή που βλέπουμε σήμερα: τρίκλιτη βασιλική με υπερυψωμένο το μεσαίο κλίτος και πολλά αρχιτεκτονικά στοιχεία που έμειναν στην τοπική παράδοση από τα χρόνια της Βενετοκρατίας, όπως λαξευτοί πεσσοί, γείσα κ.ά. Ο ναός συνδέθηκε άμεσα με την ιστορία της πόλης, χρησιμοποιήθηκε πολλές φορές σαν καταφύγιο, και υπέστη πολλές φθορές κατά την επανάσταση του 1897 - μάλιστα την ανακαίνιση της ανέλαβε ο Τσάρος της Ρωσίας, με δωρεά του οποίου κατασκευάστηκε και το καμπαναριό - αλλά και από το βομβαρδισμό των Χανίων τον Μάιο του 1941.

THE ORTHODOX CATHEDRAL (TRIMARTYRI)

This Orthodox Church of Virgin Mary is the patron saint of the city of Chania. The central aisle is dedicated to the Presentation of Virgin Mary and it is celebrated on 21st November. The north aisle is dedicated to Saint Nicolas while the south one to the Three Prelates (Hieraches). After the Turkish occupation in 1645 the church was turned into a soap factory. The soapmaking business fell through and Mustapha Pashas, who was the prime minister at that time, gave away the building to the Christians to construct a new church. Legend claims that Mustapha took this decision when his child who had fallen in a nearby well was saved with the help of Virgin Mary.

The construction of the church finished in 1860 taking the form as it is today: a three-aisled basilica with a pointed-barrel roof and many architectural elements that remained in the local tradition from the years of Venetian occupation, such as sculptured pillars, cornices etc. The church was connected directly to the history of the city of Chania and it was used as a refuge several times. It was damaged a lot during the revolution of 1897 -- in particular, the Tsar of Russia undertook its restoration and the construction of the bell tower as a donation – as well as during the bombing of the town in May 1941.

Ανωμεριανάκης Παναγιώτης – Χουστουλάκη Μάρθα

7. ΓΙΑΛΙ ΤΖΑΜΙΣΙ

ΓΙΑΛΙ ΤΖΑΜΙΣΙ

Το Γιαλί Τζαμισί (το τζαμί του γιαλού) ή Κιουτσούκ Χασάν τζαμί, χαρακτηριστικό μνημείο του λιμανιού, είναι δείγμα ισλαμικής τέχνης της Αναγέννησης. Κτίστηκε προς τιμήν του πρώτου Οθωμανού διοικητή των Χανίων Κιουτσούκ Χασάν (μικρού Χασάν) μετά την κατάκτηση της πόλης των Χανίων από τους Οθωμανούς το 1645.

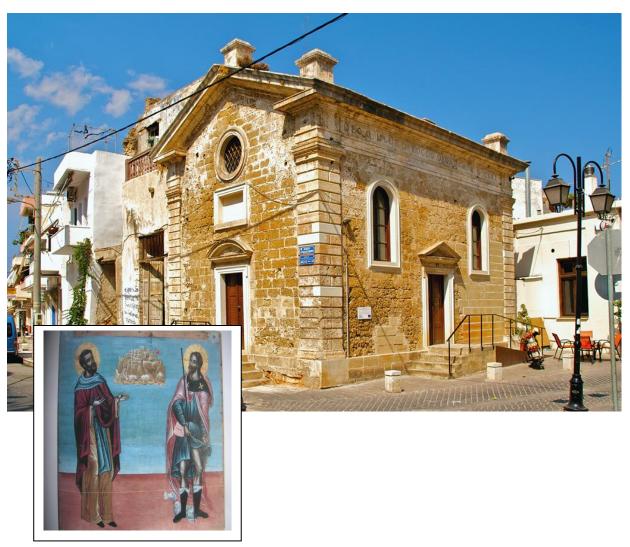
Το τζαμί είναι κυβικό κτίσμα που καλύπτεται από ένα μεγάλο ημισφαιρικό χωρίς τύμπανο τρούλο που τον στηρίζουν τέσσερα περίτεχνα πέτρινα τόξα. Από τη δυτική και τη βόρεια πλευρά του περιβάλλεται από στοά στεγασμένη από έξι μικρούς τρούλους χωρίς τύμπανο. Το τέμενος ήταν έργο Αρμενίου αρχιτέκτονα που είχε κατασκευάσει και άλλο όμοιό του στο χωριό Σπανιάκο του Σελίνου.

Το τζαμί, στην αυλή του οποίου υπήρχαν φοινικόδεντρα και τάφοι πασάδων και γενιτσάρων, σταμάτησε τη λειτουργία του το 1923. Σήμερα είναι αναπαλαιωμένο, χωρίς τον μικρό μιναρέ που κατεδαφίστηκε περίπου το 1920, ώστε να αποτελεί χώρο εκδηλώσεων και εκθέσεων.

Yiali Tzamisi

The «Yali Tzamisi» (the Mosque of the beach) or Küçük Hassan mosque, a characteristic monument of the port, is an example of Islamic art of the Renaissance. It was built to honor the first Ottoman governor of Chania Hasan Küçük (Little Hasan) after the conquest of Chania by the Turks in 1645. The mosque is a cubic building that is covered by a large hemispherical dome supported with four elaborate stone arches. From the west and north side it is surrounded by an arcade roofed by six small cupolas. The temple was the work of an Armenian architect who had constructed another one like it in the village Spaniako in the Chania county. There used to be palm trees and graves of pashas and janissaries. The mosque stopped operating as a temple in 1923. Today it has been restored without its minaret, which was demolished at the beginning of the 20th century.

Χαραλαμπάκη Μαρία – Μπικουβαράκη Μαρία

8. ΑΓΙΟΣ ΡΟΚΚΟΣ

ΑΓΙΟΣ ΡΟΚΚΟΣ

Στη βορειοδυτική άκρη της πλατείας τοποθετείται η εκκλησία του Αγίου Ρόκκου, βενετσιάνικος καθολικός ναός. Η ανέγερση του ναού έγινε το 1630, πιθανόν μετά την εκδήλωση επιδημίας πανώλης, που συχνές επιδημίες της εμφανίζονταν εκείνη την εποχή, εξαιτίας της αστικοποίησης και των άσχημων συνθηκών υγιεινής και διαβίωσης μεγάλων τμημάτων του πληθυσμού. Ο Άγιος Ρόκκος ήταν ο προστάτης των Χανίων από την πανώλη. Κάτω από το γείσο υπάρχει η επιγραφή:

DEO O(PTIMO).M.(AXIMO) ET D(IVO). ROCCO DICATVM. M.D.CXXX. ΣΤΟΝ ΑΡΙΣΤΟ ΚΑΙ ΜΕΓΙΣΤΟ ΘΕΟ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ POKKO 1630

Κατά την Τουρκοκρατία λειτούργησε ως στρατιωτικό φυλάκιο, ενώ κατά τη διάρκεια της Κρητικής Πολιτείας και μέχρι το 1925 ως σταθμός χωροφυλακής.

SAN ROCCO

In the northwest corner of the square there is the church of St. Roccos, a Venetian Catholic Church. The construction of the church took place in 1630, probably after the appearance of plague, a usual epidemic at that time because of the urbanization and the poor conditions of hygiene and living of many families. Saint Roccos was the protector of Chania from plague. Under the cornice at the front of the temple there is a sign:

DEO O(PTIMO).M.(AXIMO) ET D(IVO). ROCCO DICATVM.M.D.CXXX

(In honour of the Superior and Greatest God and Saint Rocco, 1630)

During the Turkish occupation the church was used as a military guardhouse while during the Cretan State and until 1925 as a gendarmerie station.

Χαραλαμπάκη Μαρία – Μπικουβαράκη Μαρία

9. ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΛΑΝΤΖΙΑΣ

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΛΑΝΤΖΙΑΣ

Βορειοανατολικά της παλιάς πόλης στα Χανιά βρίσκεται η συνοικία Σπλάντζια η οποία αποτελούσε το κέντρο της πόλης κατά την Τουρκοκρατία, καθώς ήταν η παλιά και μεγαλύτερη συνοικία των μουσουλμάνων (150 ελληνικές συνοικίες, 780 τούρκικες). Η πλατεία της Σπλάντζιας, σημερινή Πλατεία 1821, στεγάζει την εκκλησία του Αγίου Νικολάου, η οποία πρέπει να κτίστηκε λίγο πριν το 1320, επί Ενετών, ως μοναστήρι του τάγματος των Δομινικανών μοναχών. Μετά την επικράτηση των Τούρκων στα Χανιά το 1645, ο ναός μετατράπηκε σε τέμενος και ονομάστηκε Χιουγκάρ Τζαμισί (το τζαμί του Ηγεμόνα-Αυτοκράτορα), προς τιμήν του σουλτάνου της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, Ιμπραήμ. Το τζαμί απέκτησε εντυπωσιακό μιναρέ, ο οποίος ξεχωρίζει από τους υπόλοιπους της πόλης, καθώς διαθέτει δύο εξώστες («σεριφιέδες»).

Το 1928 το τέμενος μετατράπηκε σε χριστιανική εκκλησία και αφιερώθηκε στον Άγιο Νικόλαο. Το αρχικό καμπαναριό του μοναστηριού βρισκόταν στα βορειοανατολικά της εκκλησίας. Σήμερα δεν υπάρχει καν η βάση του και έχει αντικατασταθεί από ένα σύγχρονο σε διαφορετικό σημείο. Σήμερα διασώζονται στο βόρειο τμήμα, οι εξωτερικοί τοίχοι, δραστικά αναμορφωμένοι και ο μεγάλος θόλος του ναού χωρισμένος σε μικρά κομμάτια. Τα απομεινάρια του μοναστηριού βρίσκονται στη βόρεια πλευρά της εκκλησίας και η μονή είναι ακόμα ορατή.

SAINT NICOLAS OF SPLANTZIA

On the northeastern of the Old Town of Chania the Splantzia district is located, which was the centre of the town during the Turkish occupation, as it was the oldest and biggest district of the Muslims (150 Greek districts, 780 Turkish districts). The Square of Splantzia, today Square 1821, houses the church of Agios Nikolaos, which was built a little bit before 1320 as a Dominican monastery, when the Venetians were the conquerors of the town. After the Turkish Occupation in Chania in 1645, the temple became a mosque and was named "The Hugar Mosque" (Mosque of the Ruler), dedicated to the sultan of the Ottoman Empire, Ibrahim. The mosque gained a thrilling minaret, which stands out from the rest due to its two balconies.

In 1928 the mosque became a Christian church and was dedicated to Agios Nikolaos. The first bell tower of the monastery was on the northeastern of the church. Today, none of it is in the original spot; it has been replaced with a modern one in a different location. On the north part of the temple are preserved: the external walls that have been reformed, and its large dome that is found in small pieces. The remains of the monastery are located on the north side of the church and the abbey is still visible.

Πελαγία Μαντωνανάκη - Μαρία Μαυρεδάκη

10. ΚΟΥΜ ΚΑΠΙ Η ΠΥΛΗ ΤΗΣ ΑΜΜΟΥ

Η ΠΥΛΗ ΤΗΣ ΑΜΜΟΥ

Η πύλη της Άμμου (Σαμπιονάρα ή Κουμ Καπί) είναι η Βορειοανατολική και η μόνη που σώζεται μέχρι σήμερα από τις τρεις πύλες του δεύτερου (εξωτερικού) βενετσιάνικου τείχους των Χανίων, το οποίο άρχισε να οικοδομείται στις αρχές του 16ου αιώνα και τελείωσε το 1590. Ονομάστηκε από τους Ενετούς Sabionera (Πύλη της Άμμου) λόγω της αμμώδους παραλίας που υπήρχε εκεί. Η πύλη έκλεινε με μία επιβλητική καστρόπορτα κατασκευασμένη από χονδρό ξύλο και σιδερένια επένδυση.

Η Σαμπιονάρα καταστράφηκε το 1645 κατά την πολιορκία της πόλης των Χανίων από τους Τούρκους οι οποίοι αργότερα φρόντισαν να την ξαναχτίσουν αλλά με μικρότερες διαστάσεις για να προστατεύεται ευκολότερα από εχθρικές επιδρομές, την ονόμασαν δε Κουμ Καπί (Kum-Kapisi) που στα Τουρκικά και πάλι σημαίνει "Πύλη της Άμμου". Η ενετική Πύλη, διατηρείται σε αρκετά καλή κατάσταση ακόμα και μετά τις Τουρκικές τροποποιήσεις. Μετά τις εργασίες αποκατάστασης, χρησιμοποιείται ως εκθεσιακός χώρος από το Δήμο Χανίων. Με το όνομα "Κουμ Καπί" είναι γνωστή στις μέρες μας όλη η ευρύτερη περιοχή, που στεγάζει σημαντικό μέρος της νυχτερινής ζωής της πόλης.

Ο προμαχώνας δίπλα στον οποίο βρίσκεται η πύλη φέρει το όνομα του Ενετού Mocenigo και είναι χτισμένος μέσα στη θάλασσα, τη νότια δε πλευρά του κοσμεί έμβλημα με το λιοντάρι του Αγίου Μάρκου, οικόσημα και τη χρονολογία 1591.

RAMPART SABBIONARA OR KOUM KAPI

The Gate of Sand (Sabbionara or "Koum Kapi"), is the northeastern and only gate that is preserved until today, from the three that belonged to the second external Venetian walls of Chania. The walls started being constructed in the first years of the 16th Century and finished in 1590. It was named Sabbionara (Gate of Sand) by the Venetians because of its sandy beach. The gate used to close with an imposing castle door made of thick wood and coated with iron.

The Sabbionara was destroyed in 1645 while the city of Chania encountered a siege from the Turks, who later took care of rebuilding the gate with smaller dimensions so it could be protected easier from imminent invasions. It was renamed "Koum Kapi" (Kum-Kapisi), which in Turkish means, again, "Gate of Sand". Today it is maintained in good conditions and after some restoring work it is used as a place for exhibitions and cultural events. Nowadays, the area is widely known as "Koum Kapi" and it's an important part of the night life in Chania.

The rampart next to the gate is named after the Venetian Mocenigo and it is built in the sea. Its southern side is decorated by the Venetian Emblem of the Lion of Saint Marcos and the date 1591.

Πελαγία Μαντωνανάκη - Μαρία Μαυρεδάκη

11. ΦΡΟΥΡΙΟ ΦΙΡΚΑΣ

ΦΡΟΥΡΙΟ ΦΙΡΚΑΣ

Το φρούριο στη βορειοδυτική άκρη του λιμανιού, που διατηρεί το τουρκικό όνομα Φιρκά(=στρατώνας), κατασκευάσθηκε για να προστατεύει την είσοδο του λιμανιού. Μια αλυσίδα από το Φιρκά μέχρι τη βάση του φάρου έκλεινε το λιμάνι σε περίπτωση πολιορκίας. Στο φρούριο ήταν η έδρα του Στρατιωτικού Διοικητή της πόλης. Εσωτερικά ο χώρος ήταν διαμορφωμένος σε στρατώνες και αποθήκες πολεμικού υλικού. Τα κτίρια της δυτικής πτέρυγας είναι διαμορφωμένα σε δύο ορόφους με θολοσκέπαστα δωμάτια. Στο μέσο περίπου της αυλής υπάρχει μεγάλη δεξαμενή που συγκέντρωνε τα νερά από τις στέγες. Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας και μέχρι σχετικά πρόσφατα, ο Φιρκάς χρησιμοποιήθηκε ως στρατώνας αλλά και ως φυλακή.

Στο γωνιακό πυργίσκο - σκοπιά του φρουρίου υψώθηκε την 1η Δεκεμβρίου 1913 σε επίσημη τελετή η Ελληνική σημαία της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα. Παρόντες ήταν ο τότε βασιλιάς της Ελλάδας Κωνσταντίνος, ο Πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος, ο Ναύαρχος Κουντουριώτης, οι επιζώντες αγωνιστές οπλαρχηγοί των Κρητικών Επαναστάσεων και πλήθη κόσμου. Στην εποχή μας, τιμάται κάθε χρόνο η επέτειος αυτή, με τη διοργάνωση ανάλογης επίσημης τελετής και αναρτάται συμβολικά και πάλι η Ελληνική σημαία στον ιστό του φρουρίου.

Δήμητρα Βεστάκη

FIRKAS FORTRESS

The fortress on the northeast corner of the harbor has taken its name from the Turkish word for barracks ("firkas") and it was constructed to protect the entrance of the port. A chain from the fortress to the base of the lighthouse used to defend the port in case of siege. The fortress was the headquarters of the military commander of Chania. Its interior was formed to accommodate barracks and storehouses for war materials. The buildings of the west ward are formed into two floors with rooms covered with barrel roofs. In the middle of the yard there is a big tank that collected the water from the roofs. During the Turkish occupation and until relevantly recently, the Firkas fortress was used as a barracks and as a prison.

It is on its small observation tower that the Greek flag of the Union of Crete with Greece was raised on 1st December 1913 in a formal ceremony. All were present then: King Constantine of Greece, Prime Minister Eleftherios Venizelos, Admiral Kountouriotis, the surviving fighters chieftains of the Cretan revolutions and throngs of people. Nowadays this anniversary is honoured every year with the organization of a proportional official ceremony while the Greek flag is symbolically raised on the mast of the fortress.

12. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Ήταν βενετσιάνικος ναός και μοναστήρι του Αγίου Φραγκίσκου. Το 1645 οι Τούρκοι το μετέτρεψαν σε τζαμί. Σήμερα στεγάζει το Αρχαιολογικό Μουσείο της πόλης. Σώζεται στο μεγαλύτερο μέρος του αλλοιωμένο από σύγχρονες επεμβάσεις. Στη νότια πλευρά ήταν η διπλή στοά (chiostro) με τα κελιά των μοναχών και τα άλλα κτίρια. Σήμερα η στοά είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος της ενταγμένη στα σπίτια και τα καταστήματα που υπάρχουν μέχρι την είσοδο της νεότερης καθολικής εκκλησίας.

Στη βόρεια πλευρά του ναού του Αγίου Φραγκίσκου σημειώνεται στους χάρτες της εποχής η ύπαρξη ενός ωραίου κήπου, ανάλογου με αυτόν που υπάρχει σήμερα από την εποχή της λειτουργίας του ως τζαμί. Οι πρόσφατες εργασίες αποκατάστασης του εσωτερικού του ναού αποκάλυψαν τις διάφορες οικοδομικές φάσεις, ορισμένες από τις οποίες συνδέονται και με την πολεοδομική εξέλιξη της πόλης.

Το αρχικό τμήμα του ναού διακρίνεται σαφώς στο μέσο του σημερινού και ήταν αρχικά καλυμμένο με ένα είδος στέγης. Στην επόμενη φάση έγινε ανακατασκευή της στέγης σε οξυκόρυφη καμάρα και διαχωρίστηκε το εσωτερικό του σε κλίτη.

Τα πλάγια στεγάστηκαν με μισή οξυκόρυφη καμάρα. Στη συνέχεια κατασκευάστηκαν τα τρία παρεκκλήσια της βόρειας πλευράς, καλυμμένα από σταυροθόλια με νευρώσεις και το γοτθικό μονόγραμμα του Χριστού στο κέντρο τους και διαμορφώθηκε η βόρεια όψη του ναού.

THE ARCAEOLOGICAL MUSEUM

It used to be a Venetian church and monastery of San Francisco. In 1645 the Turks turned it into a mosque. Nowadays, it houses the Archaeological Museum of the city. Most of the original building is preserved but there have been some modern interventions. On the south side there was the double gallery (chiostro) with the monks' cells and other buildings. Today the gallery is largely integrated into the homes and shops that are up to the entrance of the modern Catholic Church.

On the north side of the church it is marked on the maps of the time to have a nice garden, similar to the present garden from the time of its function as a mosque. The recent restoration of the interior of the church revealed the different building phases some of which are linked to the urban development of the city.

The original part of the church is clearly distinguishable in the middle of the current building, and it was originally covered with a kind roof, supported by ribs. In the next phase, the roof was rebuilt in a pointed arch and separated the interior in aisles. The sides were covered with a half pointed arch. Later the three chapels were constructed on the north side, covered with vaults with ribs and the Gothic monogram of Christ in their center, thus reforming the north facade of the church.

13. ΤΟ ΣΑΝΤΡΙΒΑΝΙ

ΤΟ ΣΑΝΤΡΙΒΑΝΙ

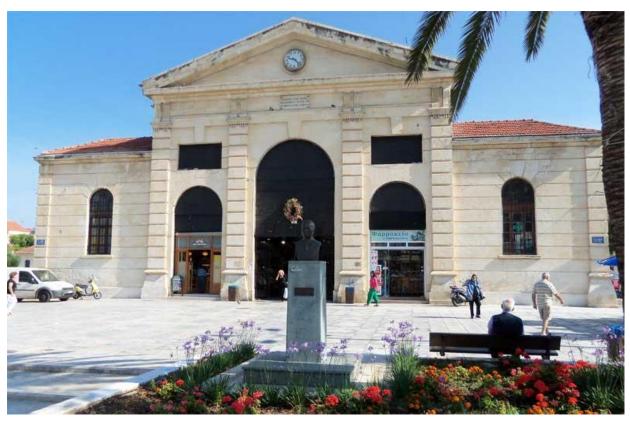
Το Σαντριβάνι, η Πλατεία Μαυροβουνίων, όπως λεγόταν επί Κρητικής Πολιτείας, (σήμερα πλατεία Ελ. Βενιζέλου), αν και μικρή, ήταν η κοσμικότερη πλατεία, κέντρο συζητήσεων και συναντήσεως των Χανιωτών. Ήταν πλακόστρωτη, με καφενεία, ξενοδοχεία, λέσχες και καταστήματα πολυτελείας νεωτερισμών. Είχε πάρει το όνομά της από μια ογκώδη κρήνη, διακοσμημένη με λεοντοκεφαλές και στην οποία προσκολλήθηκαν ως υδροδόχες μαρμάρινες λάρνακες. Τμήμα της κρήνης βρίσκεται σήμερα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων. Στην έξοδο της σημερινής οδού Χάληδων προς το λιμάνι, υπάρχει ακόμη το κτίριο του Δημαρχείου, το οποίο είχε χρησιμοποιηθεί επί ενετοκρατίας ως ναυαρχείο και αργότερα ως πολιτικό νοσοκομείο. Από τον εξώστη κτιρίου της πλατείας ο Βενιζέλος εκφωνούσε τους πολιτικούς λόγους του και εκεί αποβιβάσθηκε η σωρός του το 1936, κατά την ημέρα της κηδείας του. Εκεί επίσης έγινε η κύρια συγκέντρωση των πολιτών κατά την κήρυξη του αντιδικτατορικού Κινήματος του 1938 εναντίον του Μεταξά.

Η μορφή της σημερινής πλατείας διαφέρει από την παλαιά, η οποία ήταν κλειστή από τη βορεινή πλευρά με κτίρια που καταστράφηκαν από πυρκαγιά το 1932 και έτσι άνοιξε η πλατεία προς τη θάλασσα. Υπήρχαν δυο περάσματα, ένα στενό για τους πεζούς στο βορειοδυτικό μέρος, κάτω από μια στοά που σχημάτιζαν τα κτίρια και ένα πλατύτερο, στη βορειοανατολική πλευρά, για τις άμαξες, τα κάρα και τα βιζαβί.

THE SANTRIVANI (Harbour Square)

The Santrivani, the Montenegrins Square, as it was called during the Cretan El. Venizelos), although small, was the most State (now Square of cosmopolitan square, a discussions center and a meeting point of the inhabitants. It was paved with cafes, hotels, clubs and luxury stores innovations. It had taken its name from a massive fountain, decorated with lion heads and which were attached as marble urns. Department of this fountain is now in the Archaeological Museum of Chania. At the exit of the present Halidon Street to the port, there is still the Town Hall, which was used during the Venetian rule as admiralty and later as a civilian hospital. From the balcony of the building of the square Venizelos made his political speeches and his dead body was disembarked there on the day of his funeral in 1936. The main concentration of citizens in the declaration of anti-dictatorship Movement in 1938 against Metaxas also took place there. The look of the modern square is different from the former one, as there was no access to the sea from the north side with buildings which were destroyed by fire in 1932, thus opening the square to the sea. There were two passages, a narrow pedestrian on the northwestern part through an arcade formed by buildings and a wider one on the northeast side for the carriages, carts and Vis-à-vis.

Παναγιώτης Μπαρμπαλιάς

14. Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Η Δημοτική Αγορά Χανίων, ένα τεράστιο κτίσμα 4.000 τ.μ. σε σχήμα σταυρού πρωτότυπο και μελετημένο, αποτελεί όχι μόνο κέντρο μεγάλης επιχειρηματικής δραστηριότητας, αλλά και μια χειροπιαστή εικόνα της ιδέας της Αγοράς της Αρχαίας Ελλάδας. Η κλειστή αγορά, που περικλείει 76 καταστήματα, θεωρούνταν πρωτοποριακή για την εποχή της όπου οι αγορές ήταν σε ανοιχτούς υπαίθριους χώρους.

Κτίστηκε το 1909-1913 πάνω στον κεντρικό προμαχώνα PIATTA FORMA που κατεδαφίστηκε και μπαζώθηκε η τάφρος για να δημιουργηθεί η πλατεία. Το 1645 ο προμαχώνας αυτός δέχθηκε τις σφοδρότερες επιθέσεις του πυροβολικού των Τούρκων.

Τα επίσημα εγκαίνια της έγιναν στις 4 Δεκεμβρίου 1913 από τον τότε πρωθυπουργό της Ελλάδας Ελευθέριο Βενιζέλο, τρεις ημέρες δηλαδή μετά την επίσημη τελετή της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα.

Το 1980 η Δημοτική Αγορά χαρακτηρίστηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού ως διατηρητέο μνημείο.

THE MUNICIPAL MARKET

The Municipal Market of Chania, a huge, original and well designed building of 4.000 sq.m. in the shape of a cross, constitutes not only the center of big business activity but also one tangible picture of the idea of the Market in ancient Greece (Agora). The closed market, that includes 76 shops, was considered to be innovative at that time when markets were in outdoor spaces.

It was built between 1909 and 1913 on the site of the former main Piatta Forma rampart which was demolished while the moat was filled in to create the square. In 1645 this rampart suffered the fiercest attacks of the Turkish artillery.

The official opening took place on the 4 December 1913 by Prime Minister Eleftherios Venizelos, that is three days after the official ceremony of the Union of Crete with Greece.

In 1980 the municipal market was characterized by the Ministry of Culture as a preservable monument.

Φίλιππος Ρουσάκης

15.ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ

ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ

Ο Ναός των Αγίων Αναργύρων χρονολογείται από τον 13^{ου} αιώνα και είναι ένας από τους λίγους ναούς των Χανίων που παρέμεινε χριστιανικός καθ' όλη τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας και μάλιστα χρησιμοποιήθηκε ως καθεδρικός μέχρι το 1859. Βρίσκεται νοτιοανατολικά της παλιάς πόλης, στην παλαιά χριστιανική συνοικία ή «ρωμαίικα στενά».

Πρόκειται για τρίκλιτο ναό, το βόρειο κλίτος του οποίου είναι αφιερωμένο στους Αγίους Αναργύρους, το νότιο στον Άγιο Χαράλαμπο και το μεσαίο, που είναι και το παλαιότερο είναι σήμερα αφιερωμένο στον Άγιο Αρτέμιο. Το δεύτερο αυτό κλίτος υπολογίζεται πως κατασκευάστηκε τον 13° αιώνα, αρχικά ως ιδιωτικό παρεκκλήσι των Ενετών αρχόντων της παρακείμενης οικίας και αρχικά ήταν αφιερωμένο στον Άγιο Σάββα.

Στους Αγίους Αναργύρους έχουν χειροτονηθεί τουλάχιστον δύο επίσκοποι Κυδωνιάς: ο Κάλλιστος το 1846 και ο Μιχαήλ το 1859, ενώ ο ναός έχει συνδεθεί με διάφορες ιστορικές στιγμές μαρτυρίου χριστιανών ιερέων κατά την Τουρκοκρατία. Δύο από τις σημαντικότερες εικόνες όλης της Κρήτης βρίσκονται στο Ναό των Αγίων Αναργύρων. Η πρώτη, η Κοίμηση της Θεοτόκου, θεωρείται έργο της σχολής Δαμασκηνού, του 16^{ου} αιώνα. Η δεύτερη είναι η εικόνα της Κρίσεως ή της Δευτέρας Παρουσίας.

THE CHURCH OF AGII ANARGIRI

The Orthodox Church of Agii Anargiri dates back to the 13th century and constitutes one of the few temples in Chania that remained Christian throughout the Ottoman Empire and rule. In fact, the Temple of Agii Anargiri was used as the Cathedral of Chania until 1859. It is located on the southeast of the old city, in the old Christian Community or, as it is also known, at the "Greek alleys".

This temple consists of three aisles. The north aisle is dedicated to Agii Anargiri (Saints Anargiri), the southern is dedicated to St. Haralambos and the middle one, which is the oldest, is nowadays dedicated to St. Artemios. The construction of this middle aisle of the temple is estimated to date back to the 13th century and it was originally a private chapel dedicated to St. Savas, that belonged to the adjacent private residence of Venetian noblemen.

At least two bishops of Kydonia have been ordained in the Temple of Agii Anargiri: Kallistos in 1846 and Michael in 1859. Moreover, the Church has been associated with various historical moments of martyrdom of Christian priests during the Turkish rule. Two of the most important icons of Crete are hosted in the Temple of Agii Anargiri. The first, the Assumption of the Virgin, is considered to be a work of the Damascus school of 16th century. The second icon shows the Last Judgment or the Second Coming of Jesus Christ.

Χάρης Γαρεδάκης

ΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ ΤΟΥ ΜΙΝΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

- 1. Ανωμεριανάκης Παναγιώτης
- 2. Αποστολάκης Βασίλης
- 3. Βεστάκη Δήμητρα
- 4. Γαρεδάκης Χάρης
- 5. Δημητριάδη Αλεξάνδρα
- 6. Μαντωνανάκη Μαρία
- 7. Μαυρεδάκη Μαρία
- 8. Μπαρμπαλιάς Παναγιώτης
- 9. Μπικουβαράκη Μαρία
- 10. Πολίτης Στέφανος
- 11. Ρουσάκης Φίλιππος
- 12. Σεργάκη Κατερίνα
- 13. Σκουνάκη Νεφέλη
- 14. Φραγκεδάκη Μαρία
- 15.Χαραλαμπάκη Μαρία
- 16.Χουστουλάκη Μάρθα

Επιμέλεια : Καλλέργη Αλεξάνδρα

Ιστορική επισκόπηση

Η παλιά πόλη των Χανίων διασώζεται μετά από πολλές περιπέτειες έως τις μέρες μας. Οι αρχαιολογικές έρευνες αποδεικνύουν ότι είναι χτισμένη πάνω στα ερείπια της **Κυδωνίας**, μιας αξιόλογης αρχαίας πόλης. Η πόλη χτίστηκε κατά τους προϊστορικούς χρόνους από τον Κύδωνα, γιο - σύμφωνα με τους αρχαίους Κρήτες - του Ερμή - κατ' άλλους του Απόλλωνα - και της νύμφης Ακακαλίδας, κόρης του Μίνωα. Η Κυδωνία αναφέρεται από τον Όμηρο ως μια από τις σπουδαιότερες πόλεις της Κρήτης, ενώ οι Κύδωνες θεωρούνται ως προελληνικό φύλο. Οι αρχαίοι συγγραφείς θεωρούν την Κυδωνία "μητέρα των άλλων κρητικών πόλεων".

Πολλές είναι οι εκδοχές όσον αφορά στην ετυμολογία του τοπωνυμίου της πόλης. Πιθανόν από παραφθορά του ονόματος Χθονία, που ήταν ένα από τα αρχαία ονόματα της Κρήτης, να προέρχονται τα Χανιά. Σύμφωνα με άλλη εκδοχή προέρχεται από το Αραβικό Χάνι ή τέλος από την αλχανία κώμη (προάστιο ή συνοικία της Κυδωνίας).

Σε λίγες περιοχές η ιστορία έχει αφήσει τόσο έντονα τα σημάδια της όσο στα Χανιά από την πλούσια κληρονομιά των Μινωικών Ελληνιστικών και Ρωμαϊκών χρόνων, της Ενετοκρατίας και τέλος Τουρκοκρατίας. Ο περιηγητής μπορεί να ανακαλύψει την ιστορία της πόλης μέσα από την επίσκεψη σε μνημεία και σημεία ιστορικού ενδιαφέροντος από κάθε ιστορική περίοδο.

Ιστορικοί περίοδοι:

- Προϊστορική και Ελληνιστική περίοδος (3.000 69 π.Χ.).
- > Ρωμαϊκή περίοδος (69 π.Χ. 330 μ.Χ.).
- > Α' Βυζαντινή περίοδος (330-824μ.Χ.).
- Αραβοκρατία (824 -961 μ.Χ.).
- > Β' Βυζαντινή περίοδος (961 1204 μ.Χ.).
- Ενετοκρατία (1204-1669).
- Πρώιμη τουρκοκρατία (1645 1831)
- Αιγυπτιοκρατία (1831 1841)
- > Υστερη τουρκοκρατία (1841 1898)
- Κρητική Πολιτεία (1898 1913)

